

НАШІ ГОСТІ **МОВА ДРУЖБИ**

— Ми люди різних країн і навіть різних континентів, — сказав, вітаючи гостей, заступник директора інституту В. К. Мітюрков. — У нас багато різного, але значно більше спільного: ми виховуємо наших дітей, нашу молодь, і мета у нас одна — виховати гідних борців за мир. Колектив інституту бажає Вам на цій ниві діяльності великих успіхів!

Ще перекладачі не говорили іспанською, індонезійською, англійською, індійською, французькою мовами, а посланці шумного Марселя, далекої Австралії, жаркої Індонезії, Аргентини, Уругваю і інших країн вже схвилювано посміхались, аплодували: вони зрозуміли незнайому мову, яка йшла від серця, — мову дружби.

Вчителі початкових шкіл, які відвідали наш інститут, виявили велику увагу до організації навчання в школах, технікумах, вузах нашої країни, цікавились побутом студентів, умовами праці викладачів, з великим інтересом знайомились з навчальними майстернями, кабінетами і лабораторіями на фізико-математичному факультеті. Їхня одностайна думка була висловлена керівником групи французьких вчителів — директором школи Марселем Бенсом: і діти і молодь соціалістичної України мають всі можливості стати кваліфікованими будівниками своєї батьківщини.

Гості захоплено аплодували юним учасникам інститутської самодіяльності, які запросили їх на свою репетицію.

Літня вчителька з Чилі, Христина Еррера, сказала:

— Чудесно! Якби я сама не бачила, як ці юнаки і дівчата тільки що бігли за куліси з книжками і конспектами в руках, я б нізащо не повірила, що це не професіонали-актори.

Зарубіжні гості розповіли багато цікавого про роботу вчителів у своїх країнах.

Деякі з гостей, прощаючись, залишили нашим студентам сердечні привітання. Ось одне з них:

«Вчителі Латинської Америки, які познайомилися сьогодні з студентами Києва, передають їм сердечний привіт. Ми побачили цих студентів радісними, повними надій. Тому ми впевнені, що

За педагогічні КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

ВЕРЕСНЯ
1957 року
ПОНЕДІЛОК
№ 26 (38)
Ціна 15 коп.

їх чекає робота у світі щастя і справедливості, у світі миру і дружби. На цьому шляху ми ще аустрінемося. До швидкої зустрічі.

Уго Родрігес (Уругвай), Рауль Бесерре (Чилі), Еліза де Віго (Аргентина), Христина Еррера (Чилі).

Це мова миру і дружби. І щоб зрозуміти цю мову, не треба багато років її вивчати. Слова серця запам'ятовуються швидко, міцно. І не дивно, що індійський учитель Амаленду Гуха з Даррант-коледжа в Теджпурі, який трохи говорить російською мовою, на питання, де він вивчав її, відповів:

— У Москві, на фестивалі...

А. ФРОЛОВ.

На фото: вгорі гості серед студентів — учасників хору; внизу вчителі з Індії та Індонезії в кабінеті політекономії.

Фото М. Шурыка.

ЛЕКЦІЯ АНГЛІЙСЬКОГО ВЧЕНОГО

23 вересня відбулась зустріч викладачів і співробітників інституту з англійським вченим, професором Лондонського університету Джозефом Лаурисом, який керує кафедрою порівняльної педагогіки однорічного інституту, що працює на базі Лондонського університету. За своїм ухилом цей інститут подібний до нашого інституту удосконалення вчителів.

Професор Лаурис цікавився питаннями по-

літехнічного навчання в радянській школі, кількістю загальноосвітніх і спеціальних середніх шкіл на Україні.

Того ж дня викладачі нашого інституту, інституту іноземних мов, співробітники науково-дослідних інститутів педагогіки і психології з інтересом прослухали лекцію професора Лауриса «Система освіти Англії і Уельса і нові течії в цій системі». Після лекції він відповідав на численні запитання присутніх.

З далекої Монголії

Кожен студент нашого інституту знає, що в далекій Азії лежить така країна, як Монгольська Народна Республіка. Знають про її столицю м. Улан-Батор, великий промисловий, культурний і адміністративний центр країни.

Але мало хто знає про те, що площа цієї країни налічує значно більше 1 млн. кв. км, в той час як кількість населення не перевищує цієї ж цифри. Мало хто знає і про те, що нова

монгольська література почала існування в березні 1921 року, коли 17 партизан після звільнення від реакційних військ м. Антан-Булак склали першу революційну пісню, яка зараз широко відома в народній Монголії. Навряд чи хто з наших студентів знає і про те, що в монгольському віршуванні римується не останні, а перші слова рядка.

Про все це і багато

іншого, нового і ціка-

вого, дізнались студенти мовно-літературного факультету під час зустрічі з головою спільки письменників МНР, депутатом Великого народного хуралу т. Сенге. Він познайомив студентів з творами видатних монгольських письменників, прочитав власні.

З великим інтересом спостерігав т. Сенге роботу наших студентів у лабораторіях, кабінетах.

Секретар партбюро

інституту Л. Тендерес і завідувач кафедри російської літератури Л. Карлов докладно розповіли посланцю монгольського народу про структуру інституту, про роботу літературних кафедр.

На згадку про цю пам'ятну зустріч т. Сенге на одному із збірників творів монгольських письменників, що знаходяться в нашій бібліотеці, поставив автограф.

Ю. ПОЛУДНЕНКО.

Щоб було цікаво і весело

На звітно-виборних комсомольських зборах фізико-математичного факультету, які проходили 23 вересня, багато говорилося про художню самодіяльність. І це не дивно. Адже організація культурного і веселого дозвілля студентів — дуже важлива справа.

За останній час факультет досяг значних успіхів у художній самодіяльності. Хто в інституті не знає співаків Юрія Пасічника, Валентину Музику, Людмилу Велику? Хто не захоплювався майстерним читанням Алли Єлісєєвої і грою бандуриста Михайла Стеценка? З великим успіхом виступав і факультетський естрадний ансамбль, а його найбільш активний учасник Леонід Павлов по праву був нагороджений путівкою на VI Всесвітній фестиваль.

Але чому ж найбільш гострою на зборах була критика на адресу художньої самодіяльності? Розпорошеність сил — ось відповідь на це питання і на питання, чому факультет, що зайняв перше місце в новорічному огляді художньої самодіяльності, змушений був задовольнитися третім місцем на Першому інститутському фестивалі. Замість того, щоб створити на факультеті повнокровні самодіяльні колективи, комсо-

мольське бюро факультету націлило групові організації на підготовку максимальної кількості номерів. Та кількість не перейшла в якість. Ніхто не допомагав духовому оркестрові, ніхто не подбав про створення драмгуртка, хоч розмови про це велись весь рік. Зник з програм концертів веселий і гострий студентський конферанс. Вечори самодіяльності стали сухими і одноманітними.

В цьому навчальному році становище повинно докорінно змінитися. Секретар партбюро факультету П. В. Петришина, комсомольці О. Болгар, О. Семко, Ю. Францев, Н. Басовський та інші висловили на зборах конкретні пропозиції, спрямовані на покращення роботи самодіяльності, зокрема, запропонували створити при культурно-просвітньому бюро невеличку комісію з 3—4 чоловік, яка б збирала всі пропозиції комсомольців та матеріали для створення ЄДИНОЇ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ПРОГРАМИ.

Зараз перед факультетом стоїть складне, але почесне завдання — за короткий строк, що залишився до свята — 40-ї річниці Великого Жовтня — підготувати змістовну, цікаву і оригінальну програму художньої самодіяльності.

Н. БАСОВСЬКИЙ.

На допомогу агітатору.

Загальноосвітня школа Української РСР за 40 років

Радянський народ і разом з ним братні народи країн соціалістичного табору, все прогресивне людство в цьому році відзначають славний ювілей — 40-річчя Радянської держави.

Серед видатних успіхів і досягнень, що їх здобув радянський народ за сорок років свого існування, одне з найпочесніших місць займає загальноосвітня школа.

Тяжку спадщину залишив царський уряд у галузі народної освіти. До Великої Жовтневої соціалістичної революції ледве чверть населення України вміла читати й писати, майже 80 процентів усієї кількості дітей шкільного віку були позбавлені можливості вчитися.

За сорок років радянської влади на Україні буйним цвітом розквітла українська культура, національна за формою і соціалістична за змістом. На всіх етапах розвитку нашої Радянської держави партія і уряд ні на хвилину не зменшували своєї уваги до питань шкільного будівництва.

У 1919 році, в розпалі громадянської війни, VIII з'їзд партії прийняв програму, яка точно встановлювала завдання в галузі народної освіти.

У перші ж дні свого існування Радянська держава проголосила основні принципи нової, радянської системи народної освіти, а саме: загальне обов'язкове безплатне навчання, відокремлення школи від церкви, активна участь трудящого населення в розв'язуванні питань шкільного будівництва, право для всіх національностей навчатися на рідній мові.

«Наша школа, — говорив Ленін, — повинна давати молоді основні знання, давати вміння виробляти самим комуністичні погляди, повинна робити з них освічених людей. Вона повинна за той час, поки люди в ній вчать, робити з них учасників боротьби за визволення від експлуататорів».

На основі розроблених і стверджених партією і урядом документів революційної перестройки школи («Положення про Єдину Трудову школу РРФСР» та основні принципи Єдиної Трудової школи) загальноосвітня школа на Україні докорінно змінила цілі, завдання і зміст навчально-виховної роботи.

(Продовження на 3 стор.).

ФАКУЛЬТЕТ У ЦІ ДНІ

Фізико-математичний факультет розпочав навчальний рік, коли вся наша країна готується до зустрічі знаменної дати — 40-річчя Великого Жовтня. У відповідності до рішень XX з'їзду КПРС про запровадження політехнічного навчання та постанов Уряду про поліпшення наукової роботи у вищих навчальних закладах, деканат факультету головну увагу звертає на дальший розвиток науково-дослідної роботи, на підвищення якості підготовки учителів широкого профілю, на покращення політехнічної підготовки вчителів та ідейно-виховної роботи серед студентів.

Все це вимагає проведення великої організаційної та науково-методичної роботи по добору педагогічних кадрів, по вивченню нових навчальних планів і програм, по забезпеченню факультету матеріальною базою. Крім старих наших працівників, на факультеті в цьому році працюють професор В. П. Вельмін, доцент В. П. Білоусова.

Кафедри факультету працюють над погодженням окремих математичних та фізичних курсів з дисциплінами політехнічного циклу, над посиленням зв'язку інститутських курсів із

шкільними. Деканат поставив питання перед дирекцією інституту і перед Міністерством освіти УРСР про дозвіл організації кафедри основ виробництва.

На факультеті широко розгорнута робота по створенню вузівських підручників. Окремі працівники факультету (доценти М. Ф. Кіраковський, О. Т. Чалий, В. М. Коновалов, І. Е. Шиманський та ін.) написали підручники і частково здали їх до друку.

Виконання нових навчальних планів неможливе без утворення потрібної матеріальної бази. Ось чому ще в минулому році факультет розпочав (і продовжує зараз) велику роботу по створенню ряду кабінетів та лабораторій. На сьогодні вже утворено лабораторію електротехніки, кабінет вищої математики, кабінет графіки; закінчується організація типового математичного та фізичного кабінетів середньої школи. Факультет придбав деякі швидкодіючі математичні обчислювальні машини і розпочав роботу по створенню для студентів старших курсів семінару по їх вивченню. Для поліпшення політехнічної підготовки майбутніх вчителів з минулого року вперше запроваджено виробничу

практику для студентів фізичної спеціальності, а студенти математичної спеціальності вперше в цьому році проходять педагогічну практику з креслення.

Ідучи назустріч 40-річчю Великого Жовтня, факультет проводить велику роботу в підшефному Києво-Святошинському районі. Для вчителів підшефних шкіл читаються лекції методичного характеру.

У підшефній МТС проводиться лекційна робота на теми: «Про міжнародний стан», «Про мирне використання атомної енергії» та інші. Організовувалися вечори художньої самодіяльності силами студентів факультету.

Непогано поставлена на факультеті організація художньої самодіяльності та спортивно-оборонна робота. В IX Інститутській спартакіаді факультет зайняв перше місце. Зараз фізкультурні колективи факультету наполегливо готуються до участі в X ювілейній спартакіаді на честь великого свята.

Колектив студентів і працівників факультету докладає всіх зусиль, щоб гідно зустріти велике всенародне свято.

О. СЕРГУНОВА,
декан фізико-математичного факультету.

Над чим працюють члени кафедри фізики

Кафедра фізики існує з дня організації інституту. За цей час на ній проведена велика організаційна, наукова та методична робота.

З метою підвищення ідейно-теоретичного рівня лекцій на кафедрі систематично проводилась робота по переробці навчальних курсів у напрямі їх політехнізації та більш глибокого висвітлення проблем, що мають велике загально-технічне значення. Членами кафедри (В. К. Мітюровим, В. М. Коноваловим, І. І. Тичиною) опрацьовано і надруковано цикл лекцій з курсу загальної фізики та термодинаміки, в яких, поруч з висвітленням теоретичного матеріалу, показується взаємозв'язок сучасної науки і техніки.

Наукова робота на кафедрі проводиться, в основному, в трьох напрямках: дослідження тепло- і масообміну в дисперсних тілах; дослідження електричних і оптичних властивостей напівпровідників; розробка методики викладання окремих тем як у педінституті, так і в середній школі.

Відповідно до цього при ка-

федрі працюють дві наукові лабораторії: тепло- та масообміну і напівпровідників. На базі першої лабораторії співробітниками і аспірантами підготовлено і надруковано 36 наукових робіт, а також три кандидатські дисертації.

Організація лабораторії напівпровідників почалась у першій половині 1956 року дружиною колективом її працівників за цей короткий час проведена велика робота по її устаткуванню. Членами кафедри, які працюють у галузі напівпровідників (доц. В. Коновалов, аспірант В. Дубчан), написано і здано до друку дві наукові роботи.

Методична робота кафедри не обмежується стінами інституту. Її співробітниками були запропоновані нові профілі підготовки педагогічних кадрів по спеціальності «Фізика та основи виробництва» і складені проекти навчальних планів з цих спеціальностей, які були затверджені Міністерством освіти УРСР для всіх педвузів України.

В. МІТЮРЬОВ,
зав. кафедрою фізики.

НАШІ ТВОРЧІ ДОСЯГНЕННЯ

Більше трьох століть розвивається вища математика. Розв'язано задачі на обчислення довжини кривої лінії, площі криволінійної фігури, швидкості і прискорення нерівномірного руху і багато інших, які не можна розв'язати засобами елементарної математики. Значний вклад у розвиток вищої математики внесли і наші вітчизняні вчені.

Учитель математики в середній школі мусить глибоко розуміти ідейну сторону шкільного курсу математики, а це можливо тільки на базі знання вищої математики.

Тому одним із питань, над яким працює колектив наукових працівників кафедри математичного аналізу і геометрії, є методика викладання вищої математики в педагогічному інституті, зокрема: добір матеріалу і спосіб його викладу, погодження у викладанні елементарної математики та фізики;

організація самостійної роботи студентів.

За післявоєнний час професори С. Ф. Феценко і І. М. Рапопорт захистили докторські дисертації, виконали значний обсяг наукової роботи, чим внесли вклад у розвиток радянської математики.

Професор С. Ф. Феценко розвинув асимптотичний метод інтегрування диференціальних рівнянь. Застосування цього методу дало можливість розв'язати одну із складних задач про розрахунок канатів шахтних підйомних машин.

Професор І. М. Рапопорт одержав чимало нових наукових результатів як в класичній теорії диференціальних рівнянь, так і в галузі спектральної теорії диференціальних операторів.

Доцент О. П. Сергунова і старший викладач В. М. Котлов разом з викладачами Київського університету написали підручник з аналітичної геометрії, який днями виходить з друку.

Товариші В. В. Іваненко, Я. В. Хромой і О. Т. Чалий захистили кандидатські дисертації і успішно працюють над виставленням навчальних посібників для студентів.

Старший викладач П. В. Гуменний опублікував статтю про наближене знаходження комплексних коренів алгебраїчних рівнянь. Зараз він закінчує роботу над кандидатською дисертацією.

За післявоєнний час викладачі кафедри опублікували понад 50 наукових робіт. За цей же період кафедрою (через аспірантуру) підготовлено 12 наукових робітників. З них 8 захистили кандидатські дисертації.

П. КОВАЛЬ,
доцент кафедри математичного аналізу і геометрії.

ОВОЛОДІЄМО другою спеціальністю

У зв'язку з введенням політехнічного навчання в школах важливе місце серед навчальних предметів відводиться кресленню. В цьому році студентам-математикам вперше у педагогічній практиці нашого інституту довелось проводити уроки з креслення в школах.

Цілком зрозуміло, що для студента, який готується дати перший в житті урок, дуже важливо побачити кілька уроків досвідченого вчителя.

На жаль, ми, студенти-практиканти Боярської школи, позбавлені можливості повчитися майстерності проведення уроків з креслення, хоч і відвідували їх у цій школі. Та на них нам довелося спостерігати не стільки цінні, повчальні прийоми і методи, скільки недоліки організаційного і методичного характеру, які пояснюються в основному тим, що викладає креслення не математик і взагалі не педагог, а людина, яка добре володіє тільки технікою креслярської справи. Наслідком цього є повний відрив у викладанні математики і креслення, відсутність зв'язку теорії з практикою, недооцінка учнями такого важливого предмета, як креслення.

Ми переконалися, як важливо для нас оволодіти другою спеціальністю — учителя креслення. Математика і креслення так тісно пов'язані між собою, що викладання їх у школі доцільно зосереджувати в одних

руках — в руках учителя математики, який повинен ще в інституті оволодіти спеціальністю учителя креслення.

Г. ГОШЛЯ.

На фото: в кабінеті креслення; заняття проводить доц. М. Кіраковський.

ВОЇН, РОБІТНИК, СТУДЕНТ

Спочатку ми узнали його ім'я, потім — що він з 21 групи математиків. І ось, нарешті, перед нами висока людина з трошки насмішуватими і водночас серйозними очима. Це — Андрій Григорович Конфорович.

— Родом я з Київщини, — розповідає він. — Батьки мої — колгоспники. У 1932 році я пішов у школу. Та закінчити її не вдалося: почалась війна, село захопили фашистські загарики; про навчання нічого було й думати.

1943 рік приніс нам визволення. Разом з Радянською Армією я пішов на фронт. Почав війну в складі прославленої Кантемирівської танкової дивізії. В Польщі, в серпні 1944 року, був поранений; після лікування і відпочинку — знову фронт.

У 1947 році А. Конфорович демобілізувався. Країна швидкими темпами відбудовувала зруйновані заводи, фабрики, міста. Треба було братися за роботу. Працював Андрій Григорович простим робітником і одночасно

навчався на курсах топографів. Працюючи після їх закінчення в проектному інституті, він часто замислювався: «Як бути із загальною освітою? Треба обов'язково одержати її». В 1956 році закінчив 10-й клас і подав документи на фізико-математичний факультет Київського педінституту.

— Чи міг би я, — зауважує Конфорович, — син селянина-бідняка, навіть мріяти про навчання в інституті, якби не радянська влада? Зараз я на другому курсі. В навчанні у мене була велика перерва, і якби не допомога товаришів по групі, то хороших результатів я не досяг би. Адже одне «добре» серед «відмінно» — не такий уже поганий рахунок! За допомогу я дуже вдячний всій групі, особливо Ю. Боевій, Е. Мусіній, Д. Гладишко. Зараз розпочався другий рік мого студентського життя. Сподіваюсь, що він буде не менш успішним, ніж минулий.

Г. ДАВИДЮК.

Попрацювали добре!

Про поїздку у підшефний колгосп на збирання врожаю яблук нас сповістили напередодні 22 вересня, у чудовий осінній день, ми, студенти-першокурсники мовно-літературного факультету, зібралися на привокзальній площі, щоб звідси дружно вирушити у пункт нашого призначення — м. Боярку. Настрій у всіх був бадьорий, хоч ми і хвилювалися трохи: а що як не справимось?!

У вагоні електропоїзда було весело: відчувалося, що їде молодь! У Боярці нас тепло зустріли представники колгоспу, показали, де і як ми будемо працювати. Бригадир розповіла нам, що основна галузь колгоспного господарства — садівництво. Один тільки яблуневий сад дає колгоспу 70 процентів всіх прибутків! На нас чекали довгі ряди низьких розложистих яблунь, обсіпаних золотистими плодами. Наше завдання — зібрати яблука, що вже дозріли. Норма — 300 кг на чоловіка.

Азартно, з піснями і жартами, взялися ми до роботи. Працювали, розбившись на 8 бригад, по 5 чол. у кожній. Організація цих бригад була «важкою» справою: кожній групі дівчат хотілося мати у себе хоч одного юнака (носити корзини), а їх у нас всього четверо! Нарешті вирішили, що юна-

ки самі повинні вибрати собі бригади, в яких працюватимуть. Так і зробили. Бригадам, які залишилися без юнаків, допомагали наші керівники В. Галицький і О. Саушкін.

Робота йшла ударно. Колгоспники ледве встигали розгружати корзини.

Настала обідня перерва. Але для молоді обідня перерва це не лише їжа і відпочинок, але й ігри, розваги. Як же, ви думаєте, розважалися наші дівчата? Вони вирішили зайнятися... кінним спортом. Якби ви, дорогі читачі, бачили, як вони по черзі демонстрували «клас» верхової їзди!.. Конячки були смирними, і наші «вершники» себе чудово почували. Правда, були моменти, коли хто-небудь з «амазонок» конвульсивно хапав, крім вуздечки, і гриву коня...

Після перерви ми з новою енергією взялися за роботу. Наслідки говорять за себе самі: ми зібрали 13 тонн яблук, перевиконавши норму на одну тону.

Приємно знати, що своєю працею ми принесли (хай маленьку!) користь. Яблука, зібрані нами, будуть відправлені на крайню північ нашої Вітчизни.

Л. ІВАНОВА,
Г. ТЮТЮННИКОВА,
студентки І курсу мовно-літературного факультету.

СПРАВЕДЛИВІ НАРІКАННЯ

Днями відбулися загальні збори студентів і аспірантів гуртожитку № 3, присвячені виборам нової ради.

На зборах було відмічено багато прикритих недоліків. Так, вже декілька місяців не працює радіола; не перший рік «встановлюється» зовнішня антена телевізора; давно назріла необхідність встановити в гуртожитку телефон, обладнати душ, провести на третій поверх воду, щоб не доводилося бігати за склянкою води з III-го на I-й поверх, зробити вітрину для газети і т. ін.

Проте, подібний стан не хвилював і не хвилює ні адміністративно-господарську частину, ні місцевком, ні профком інституту.

Виступаючи висловили сподівання, що нова рада (голова — молодий комуніст, аспірант т. Маркуш) працюватиме по-новому і докладе зусиль, щоб ліквідувати наявну безгосподарність і створити належні умови для життя, праці та відпочинку мешканців гуртожитку.

М. КУЗИН.

Загальноосвітня школа Української РСР
(Продовження)
за 40 років

У березні 1920 року відбулася перша Всеукраїнська нарада по народній освіті, яка затвердила «Схему народної освіти УРСР». За цією схемою система народної освіти на Україні складалась з двох ступенів загальноосвітньої школи: I ступінь — I—IV класи, II ступінь — V—VII класи і профшколи з дво- та трирічним навчанням. Пізніше загальноосвітня школа на Україні, так само як і в РРФСР, перетворилась на дев'ятирічку і десятирічку.

30 червня 1924 року ВУЦВК, здійснюючи заповіді Леніна, ухвалив перший закон про те, щоб у найближчі роки всі діти віком 8—10 років були охоплені мережею початкових шкіл.

5 серпня 1925 р. видано постанову ВУЦВК і РНК УРСР про запровадження з 1925—1926 навчального року обов'язкового навчання дітей, починаючи з восьми років. Наркомосом УРСР було опрацьовано п'ятирічний план запрова-

дження загального навчання, потім його було перероблено на трирічний.

З року в рік збільшувалась мережа шкіл і кількість учнів. У 1929—1930 навчальному році на Україні було майже 22 тисячі шкіл, в яких навчалось до 3 млн. учнів. Успіхи, досягнуті на Україні в галузі розгортання народної освіти, дозволили здійснити загальне обов'язкове початкове навчання, а 14 серпня 1930 року ВЦВК і РНК СРСР затвердили закон про здійснення загального обов'язкового семирічного навчання в містах і робітничих селищах та 4-річного навчання на селі. Введення загальної обов'язкової освіти в країні було вирішальним кроком культурної революції.

За роки радянської влади на Україні швидкими темпами розширювалась шкільна мережа: кількість семирічних шкіл збільшилась майже в 28,4 разу, середніх — в 10,9.

Они идут по киевским бульварам,
За руки взявшись, бродят над Днепром.
О чём так много спорит эта пара?
А коль молчат, то думают о чём?

— Возьми меня с собой.
— Я не имею права
Тобою рисковать!
— А говоришь — люблю...
— Чудачка! Потому-то в этот ад кровавый
Не едешь ты. Тебя же погублю
Я там, пойми меня.
— Мой милый,

Тогда ты за меня начнешь врагов крушить
С двойной, тройной, учетверённой силой.
Я смерти не боюсь.
— А может быть
Убьют меня, останешься тогда ты
Одна в чужом краю, от родины вдали...
— Мне станут братьями твои друзья-солдаты,
И место я займу твоё как дочь твоей земли...

Но кто ж они, чьи помыслы так близки,
А жизни — через штык колониальных рот?
Она — француженка, известная артистка,
А юноша — алжирский патриот.

Не прощай, а до свидания!

Улыбки, слёзы часты здесь,
Как нужно при прощании:
Земной ведь шар, пожалуй, весь
Слетался на свидание.

И чтобы в памяти сберечь
Об этой больше встрече,
В свою вставляют гости речь
Слова из нашей речи.

«Товарищ», «Дружба», «Мир»,
«Привет!» —

Летят слова по кругу.
— Прощай! Пиши на свой
портрет! —
Кричит бразилец другу.

И итальянец молодой
Лоб морщит от старания:
— «Прощай», синьор, не тот —
другой

Есть руски:
ДО-СВИ-ДА-НИ-Я!..

Наслідуйте
цей приклад

З перших днів навчання студенти IV-го курсу (дошкільний відділ) правильно розподілили свій час.

Особливо це відчувається у студентів, які живуть у 18-й кімнаті гуртожитку № 2. Дівчата цієї кімнати встають о 7-й годині ранку і о 7 год. 20 хв. виконують вправи ранкової гімнастики по радіо. Після зарядки вони обов'язково роблять холодне обтирання. Це зміцнює їх здоров'я, сприяє кращому сприйманню і засвоєнню програмового матеріалу.

Було б добре, якби всі наші студенти наслідували цей приклад.

М. БУБЛИЧЕНКО.

КОГДА ЦВЕТЕТ
ТОПОЛЬ

Посмотри: пушистым снегом
Все бульвары замело.
Кружат хлопья в буйном беге —
Все кругом белым-бело.

Засверкали серебринки
В золотых твоих кудрях...
Киев, словно на картинке
В середине декабря!

Нас пьянит в любой аллее
Листьев, трав зеленый хмель,
И сердцам, друзья, теплее
В тополиную метель!

Час було б
розпочати роботу

За рішенням партбюро інституту у нас повинен бути організований огляд кінофільмів, присвячений 40-й річниці Жовтня. Пройшов уже місяць навчання, наближається свято, але жодного фільму досі не продемонстровано.

Цікаво, коли думають розпочати свою роботу правління клубу та кафедра навчального кіно?

Слідами наших виступів

«ФОТООБВИНУВАННЯ»

Під таким заголовком був вміщений у 21 номері нашої газети (за 7 червня 1957 р.) матеріал про те, що в навчальних майстернях не обладнано вмиральники. З того часу пройшло вже майже 4 місяці, але господарська частина інституту ніяк не реагує на цей сигнал.

Сподіваємось, що партійне бюро допоможе тов. Босенку зрушити, нарешті, з місця цю важливу справу.

За сорок років виросла і кількість учнів у загальноосвітній школі. Так, в 1914—1915 рр. в школах України налічувалось 2607,3 тис. учнів, в 1956—1957 рр. — 5468 тис.

За роки радянської влади значно зросла також кількість учителів у загальноосвітній школі: 70,8 тис. у 1914—1915 навчальному році і 3397 тис. у 1956—1957 навчальному році.

Радянська держава і Комуністична партія приділяють велику увагу зміцненню навчальної та матеріальної бази загальноосвітньої школи. Так, у 1928 році вона становила 73,5 млн. карбованців, а у 1957 році визначено за бюджетом 4,526 млн. крб., тобто в 55 разів більше.

За роки радянської влади на Україні збудовано біля 7000 нових шкіл. У самому тільки Києві побудовано понад сто

шкільних приміщень (відомо, що за 300-літній період царювання династії Романових у Києві було збудовано лише 12 шкіл).

Злочинний і віроломний напад німецьких загарбників на нашу Батьківщину перервав творчу роботу радянського народу. Фашистські варвари руйнували наші фабрики, заводи, клуби, культурні і дошкільні установи. На Україні вони знищили повністю 8018 та частково 10062 шкільних будинки, спалили велику кількість книг та підручників.

У тяжкі воєнні роки партія і уряд невтомно піклувалися про навчання і виховання дітей. Саме тоді урядом прийнято рішення про організацію обліку дітей шкільного віку та постанову про прийом у школи дітей з 7 років; встановлено п'ятибальну систему оцінки успіш-

ності і поведінки учнів; екзамени на атестат зрілості; нагородження золотими і срібними медалями учнів за високу успішність та відмінну поведінку. Всі постанови, прийняті урядом у воєнні роки, відіграли величезну роль у дальшому зміцненні та розвитку загальноосвітньої школи.

Радянська Україна, завдяки братерській допомозі інших радянських народів і, насамперед, великого російського народу, вигнала ворога з своєї землі і успішно залікувала рани, завдані їй війною. Швидко відбудовуються школи, дошкільні і культурно-освітні установи. У 1945/46 навчальному році мережа шкіл уже майже дорівнювала довоєнній і перевищувала мережу 1914—1915 року на 2293 школи. В 1950/51 на-

(Закінчення на 4-й стор.)

вчальному році в 31 055 школах Української РСР навчалося понад 6 мільйонів 800 тисяч дітей.

На всіх етапах розвитку загальноосвітньої школи партія і уряд, поруч з боротьбою за здійснення загального обов'язкового навчання, за збільшення мережі шкіл, вела неупинну й наполегливу боротьбу за поліпшення якості навчально-виховної роботи, за піднесення ідейного рівня у вихованні радянської молоді.

Історичні рішення ЦК ВКП(б) «Про початкову і середню школу» (1931 р.), «Про навчальні програми і режим у початковій і середній школі» (1932 р.), «Про підручники для початкової і середньої школи в СРСР» (1934 р.), а також рішення «Про педагогічні перебудови в системі Наркомосів» допомогли вчителям і органам народної освіти викорчувати методичне прожектство, що витікало з антиленінської теорії «відмирання школи», та шкідливі наслідки псевдонауки педології.

На шлях нового широкого піднесення роботи загальноосвітньої школи УРСР в післявоєнні роки вивели історичні рішення XIX і XX з'їздів КПРС та постанови ЦК КПРС про ідеологічну роботу.

Однією з складових частин

комуністичного виховання молоді і підготовки всебічно розвинутих активних будівників комунізму є політехнічне навчання і трудове виховання учнівської молоді. За директивами XIX і XX з'їздів КПРС загальноосвітня школа приступила до здійснення загального обов'язкового середнього і політехнічного навчання. Проведена значна робота по удосконаленню навчального плану і складанню навчальних програм, спрямованих на успішне виконання поставлених перед школою завдань.

Оглядаючи пройдений шлях розвитку загальноосвітньої школи на Україні, ми сповнюємося високим почуттям гордості за нашу країну, за наш радянський народ, який під керівництвом Комуністичної партії подолав господарську і культурну відсталість минулого, побудував соціалізм, здійснив культурну революцію.

Попереду — великі і складні завдання, визначені в рішеннях XX з'їзду КПРС. Немає сумніву в тому, що численний загін учителів УРСР віддасть всі свої сили і знання для боротьби за дальший розвиток загальноосвітньої школи.

Г. ПРОКОПЕНКО,
кандидат педагогічних наук.

Присвячуємо

Уже десять років існує в нашому інституті хороша традиція — проведення спартакіад з різних видів спорту. До участі у них залучається велика кількість студентів.

IX традиційна комплексна спартакіада інституту проводилася з дев'яти видів спорту, і в ній взяли участь 825 студентів. З них троє — виконали спортивні норми I розряду; двадцять — II розряду і п'ятдесят дев'ять — III розряду. Перемогу в комплексному заліку одержав фізико-математичний факультет; II місце зайняв мовно-літератур-

В цьому навчальному році погода як ніколи сприяла проведенню контрольних уроків і змагань з плавання для студентів, які вступили до нашого інституту. І тому, мабуть, традиційні змагання перших курсів були найбільш численними.

Добре зарекомендували себе студенти фізико-математичного і педагогічного факультетів. Вони вислали найбільшу кількість учасників, і їх групи вийшли на перші місця.

Перше місце зайняла I група відділу спецпедагогіки (педагогічний факультет) — 28 очок;

друге — 12 група фізиків (фізико-математичний факультет) — 21 очко;

третє — 2 група фізиків — 23 очка.

Найбільш цікавими були змагання, які відбулися 8 вересня. Вони вимагали мобілізації всіх сил курсу. Цілком підготовленими виявили себе студенти С. Лобань, Л. Розовина, Р. Андрієвська, М. Литвиненко, М. Нефедова (педагогічний факультет); Л. Головченко, С. Бонда-

Фізкультура і СПОРТ

славній річниці

ний факультет і III — педагогічний факультет.

Інститутська спартакіада значно допомогла нам у підготовці до участі в спартакіаді вузів міста, в якій колектив нашого інституту виступив з 10 видів спорту, зайнявши II місце в другій групі вузів.

X спартакіада присвячується 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. Це зо-

бов'язує фізкультурні колективи факультетів, Раду ДСТ і кафедру фізичного виховання організувати підготовку і проведення спартакіади так, щоб результати її були кращі за попередні.

Систематичне, наполегливе тренування студентів — залог успіху X ювілейної спартакіади інституту.

К. РЕЧИЦЬ.

ренко, В. Лещенко, О. Біляева (фізико-математичний факультет).

Команда фізико-математичного факультету (А. Ткаченко, З. Ногайченко, С. Солохенко, А. Павленко, Н. Ніколенко, В. Більдін, Л. Головченко, С. Бондаренко, В. Лещенко, О. Біляева) заслужено зайняла I місце. Команда педфаку зайняла II місце.

Мовно-літературний факультет виявився неспроможним підтримати торішні традиції і зайняв останнє місце (хоч виступала команда у повному складі).

І. ГОНЧАР,
О. КОРОПЕНКО,
викладачі кафедри фізичного виховання.

На фото: на дистанції студентка фізико-математичного факультету Л. Ткаченко; Л. Головченко після запливу; головний суддя змагань Ю. Биковцев вручає диплом переможцю Л. Головченку.

Фото В. Орловського.

вертав героїчний епос, що яскраво оспівував боротьбу народів України та Росії проти іноземних загарбників.

З 1870 року він працює над обробками народних пісень та пише власні твори. З'являються обробки народних пісень: «Козак Софрон», «Байда», «Ой, гук, мати, гук» та інші. Велике значення для композитора мало його знайомство з видатним українським драматургом М. Л. Кропивницьким, до п'єс якого Петро Іванович писав музику.

В 1875 р. Ніщинський пише свою славетну музику «Вечорниці», яка складається з семи різних номерів.

Помер П. І. Ніщинський 4 березня 1896 р. в селі Ворошилівці.

Л. ІВАХНЕНКО,
викладач кафедри музики.

Редактор **І. КРУК.**

НЕ на пером

Зав. інститутською амбулаторією лікар І. Волинський сам порушує елементарні правила санітарії і гігієни.

В тому самому халаті —
У приймальному покої,
В коридорах та кімнатах,
Ще і поруч душової...

Останнім часом деякі наші студентки, в погоні за «модю», відрізують чудові коси, змінюючи скромні дівочі зачіски на крикливі і, здебільшого, потворні.

Ось така ходила зроду...

Отакою влізла в моду...

Чи знаєте ви?

...що акула єдина тварина, яка ніколи не спить і перебуває у постійному русі?
...що люди з племені Чен у долині Кайпіпенді (Уругвай) за все своє життя не випивають жодної краплі води?.. Вони п'ють лише рідину, яку одержують з кукурудзи.

...що племенем 99-ти називається плем'я, яке живе на одному з островів озера Ру-

дольф у Кенії (Африка)? За останні 200 років це плем'я ніколи не мало більше від 99 жителів, тому що недостає їм цього не дозволяє.

...що англійський лікар Джон Флойр (1649—1754) перший помітив, що пульс у людини не завжди однаковий?.. Для того, щоб виміряти пульс, він заповнив собі годинник з спеціальною секундною стрілкою. То був перший годинник з такою стрілкою, яка тепер є на всіх ручних годинниках.

...що найдовшим царюванням в історії було царювання бірманського короля Мінді (1272—1385)?.. Він був коронований у семирічному віці і правив без перерви повних 106 років.

Днями радянський народ відзначав 125-річчя з дня народження видатного композитора-класика Петра Івановича Ніщинського. Ім'я композитора відоме широким колам населення не тільки нашої Батьківщини, а й за межами її. Славетний його хор «Закувала та сива зозуля» з музично-поетичної народної картини «Вечорниці», яка написана до п'єси Шевченка «Назар Стодоля», і сьогодні користуються незмінним успіхом.

Народився П. І. Ніщинський 21 вересня 1832 року в селі Неменка, Київської губернії. Рано він залишився без батька. Його мати, проста селянка, прагнула дати синові освіту. З цієї метою вона переездить до Києва, де, працюючи куховаркою, влаштовує собі спочатку в духовне училище, потім в семінарію. В ці роки проявляється великий хист май-

ПАМ'ЯТКА

П. І. Ніщинський

бутнього композитора до музичного мистецтва. Маючи сильний голос і добре володіючи ним, Петро Ніщинський бере активну участь у різних хоровах колективах. Після закінчення Київської семінарії Ніщинський завдяки своєму обдаруванню потрапляє до Греції. В Афінах він здобуває вищу освіту, закінчивши філологічний та богословський факультети університету; пізніше захищає дисертацію на ступінь магістра наук. П. Ніщинський добре знав грецьку мову і, переїхавши згодом в Росію, викладав її в місцевих гімназіях. Крім того, він виступав у пресі як літературний критик і публіцист, викладав співи, перекладав, писав вірші й пісні. Увагу Ніщинського при-